

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΑΤΙΝΙΚΑ – ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2026

35, 49

A1. Ο Ατίλιος Ρέγουλος, όταν νικούσε κατά κράτος τους Καρχηδόνιους στην Αφρική, έγραψε στη σύγκλητο ότι ο μισθωτός (εργάτης) του είχε φύγει και ότι το κτήμα του είχε εγκαταλειφθεί από εκείνον· η σύγκλητος αποφάσισε να φροντίσει γι' αυτό με δημόσια δαπάνη, επειδή ο Ρέγουλος απουσίαζε. Οι κόρες του Σκιπίωνα πήραν προίκα από το δημόσιο ταμείο, επειδή ο πατέρας τους δεν τους είχε αφήσει τίποτα.

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του συζύγου της για τη δολοφονία του Καίσαρα, ζήτησε ένα μικρό μαχαίρι του κουρέα δήθεν για να κόψει τα νύχια της και, αφού αυτό της γλίστρησε σαν από τύχη, τραυματίστηκε. Στη συνέχεια, ο Βρούτος, αφού καλέστηκε στην κάμαρα από τις κραυγές των υπηρετριών, ήρθε για να την επιπλήξει, επειδή είχε προλάβει (και είχε κάνει) το έργο του κουρέα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1.

1. → γ. Όμηρος.
2. → α. Πλάυτος και Τερέντιος.
3. → β. Οκταβιανό.
4. → α. Σαλλούστιος Κρίσπος.
5. → β. Ρωμύλος.

B2.

1. **dotem** → ε. προδοσία (από το *dare/do*, ρίζα *δο-*, όπως και το *προδίδω*)
2. **reliquerat** → ζ. ελλιπής (από το *relinquere*, ρίζα *λειπ-*)
3. **conferre** → α. αναφορά (από το *ferre*, ρίζα *φερ-*)
4. **unguium** → γ. νυχοκόπτης (από το *unguis* = *νύχι*)
5. **secrēto** → δ. επικριτικός (από το *secernere / secretus*, ρίζα *κρι-*)

(Περισσεύουν οι λέξεις: β. σειρήνα, στ. δόξα)

Γ1.

- **senātum** → *senatus* (γενική ενικού)
- **rus** --> *rura* (αιτιατική πληθυντικού)
- **id** --> *earum* (γενική πληθυντικού, θηλυκού γένους)
- **dotem** --> *dotium* (γενική πληθυντικού)
- **illis** --> *illa* (ονοματική ενικού, ουδετέρου γένους)
- **Aequum** --> *aequius* (συγκριτικός), *aequissimum* (υπερθετικός) (στο ίδιο γένος, αριθμό, πτώση)
- **populum** --> *popule* (κλητική ενικού)
- **viri** --> *virorum* (γενική πληθυντικού)
- **cultellum tonsorium** --> *cultello tonsorio* (αφαιρετική ενικού)
- **ancillārum** --> *ancillae* (δοτική ενικού)
- **certissimum** --> *certe* (ή *certō*) (θετικός βαθμός του επιρρήματος)
- **tale consilium** --> *taliam consilia* (ονοματική πληθυντικού)

Γ2α.

1. **rescandōrum** --> *rescāre* (ενεργητική φωνή - το *gerundivum* προέρχεται από το ενεργητικό ρήμα)
2. **elāpso** --> *elābi* (παθητική/αποθετική φωνή)
3. **vocātus** --> *vocāri* (παθητική φωνή)

4. **molientem** --> *molīgi* (παθητική/αποθετική φωνή)

Γ2β.

- **scripsit** --> *scribendi* (γενική γερονδίου)
- **discessisse** --> *discedāmus* (α' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα)
- **aberat** --> *abens* (ονοματική ενικού αρσενικού, μετοχή ενεστώτα)
- **acceperunt** --> *acceptum* (αιτιατική σουπίου)
- **conferre** --> *conferto* (β' ενικό προστακτικής μέλλοντα)
- **exigeret** --> *exēgimus* (α' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου)
- **interficiendo** --> *interficiet* (γ' ενικό οριστικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής)
- **vulnerāvit** --> *vulnerabātis* (β' πληθυντικό οριστικής παρατατικού)
- **vēnit** --> *venissent* (γ' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού)

Δ1α.

- **ab eo**: Ποιητικό αίτιο (εμπρόθετος προσδιορισμός) στο παθητικό απαρέμφατο *desertum esse*.
- **curāri**: Αντικείμενο στο απρόσωπο ρήμα *placuit* (ειδικό απαρέμφατο, λειτουργεί ως υποκείμενο της απρόσωπης έκφρασης).
- **semper**: Επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα *exigeret*.
- **uxor**: Παράθεση στο κύριο όνομα *Porcia*.
- **temerarium**: Κατηγορούμενο στο υποκείμενο *factum* μέσω του συνδετικού ρήματος *est*.
- **amōris**: Γενική υποκειμενική (ή περιεκτική) στο όνομα *indicium*.

Δ1β.

Η πρόταση δηλώνει στάση σε τόπο (*in Africa* → *in* + αφαιρετική ηπείρου/χώρας). Για πόλεις/μικρά νησιά χρησιμοποιούμε:

- **Roma** (α' κλίση, ενικός) → **Romae** (Γενική Τοπική)

- **Athenae** (α' κλίση, πληθυντικός) --> **Athenis** (Αφαιρετική Τοπική χωρίς πρόθεση)
- **Carthago** (γ' κλίση, ενικός) --> **Carthagine** (Αφαιρετική Τοπική χωρίς πρόθεση)

Δ2α.

Δευτερεύουσα επιρρηματική ιστορική / διηγηματική χρονική πρόταση (*cum* ιστορικός).

Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης.

Εισάγεται με τον ιστορικό ή διηγηματικό σύνδεσμο *cum*.

Εκφέρεται με υποτακτική, επειδή ο ιστορικός *cum* υπογραμμίζει τη λογική σχέση μεταξύ κύριας και δευτερεύουσας (αιτία και αποτέλεσμα). Συγκεκριμένα, εκφέρεται με **υποτακτική υπερσυντελικού** (*cognovisset*), διότι εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*proposcit*) και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Σύμπτυξη σε μετοχή: Επειδή το υποκείμενο της χρονικής πρότασης (*Porcia*) είναι το ίδιο με το υποκείμενο της κύριας, η μετοχή θα είναι **συνημμένη** (ονοματική πτώση). Το ρήμα *cognoscere* σχηματίζει μετοχή παθητικού παρακειμένου (*cognitus, -a, -um*), οπότε χρησιμοποιούμε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική σημασία (καθώς δηλώνει το προτερόχρονο):

- ➔ **Porcia, consilio viri sui de interficiendo Caesare cognito, ...** (Ισοδυναμεί με νόθο αφαιρετική απόλυτη, καθώς η μετοχή αναφέρεται στο αντικείμενο, αλλά εφόσον το νόημα είναι ενεργητικό, αυτή είναι η δόκιμη λατινική απόδοση).

Δ2β. Εκφράσεις Σκοπού

Η φράση προς αντικατάσταση είναι η: «*ad eam obiurgandam*» (εμπρόθετο γερούνδιο με *ad*).

α) Τελική πρόταση: Εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*venit* - παρακείμενος), άρα θα εκφραστεί με *ut* + υποτακτική παρατατικού:

➔ Brutus vēnit **ut eam obiurgāret**.

β) Σουπίνο: Χρησιμοποιείται η αιτιατική του σουπίνου μετά από ρήμα κίνησης (*venit*):

- ➔ Brutus vēnit **obiurgātum** (εννοείται το *eam*).

γ) Εμπρόθετη γενική του γερονδίου (ή γερονδιακού): Χρήση της γενικής με τις προθέσεις *causā* ή *gratiā*:

→ Brutus vēnit **eam obiurgandi causā** (ή *gratiā*) / ή με γερονδιακό: **eius obiurgandae causā**.